

Mesto v malem

Nekdanje javno kopališče, prenovljeno v domiselni družinski center

Piše: Urša Marn

Foto: Blaž Budja

Na vogalu Prečne in Male ulice v Ljubljani, tam, kjer je nekoč dišalo po picah, še prej pa so se meščani razvajali v kopelih, je danes pravljico otroško igrišče oziroma družinski center, namenjen predšolskim otrokom. V njem ti skozi igro spoznavajo Ljubljano in v družbi staršev ali spremljevalcev ustvarjalno preživljajo prosti čas. To je resnično prostor za otroke, saj lahko odrasli vanj vstopajo samo v spremstvu malčkov.

Celotno prenovo spomeniško zavarovanega objekta iz leta 1900 sta vodili arhitekti Mateja Panter in Špela Kuhar, financirala pa jo je Mestna občina Ljubljana. Za rekonstruirano fasado je inovativno oblikovana notranjost s skrivnostnimi vhodi, labirintom, transparentnimi stenami, toboganom, tablami za risanje. Domiselno je že samo poimenovanje prostorov, saj otroke nagovarja k spoznavanju mesta: v objekt vstopijo skozi mestna vrata, nato gredo lahko do mestnega trga ali pa pot nadaljujejo po mestni ulici do mestnega parka, ribnika, kavarne, kockarnice, knjižnice, vse do mestne kopeli. »Postori, oprema in detajli so zasnovani posebej za ta objekt, z namenom, da otroke popeljejo v različne domišljajske svetove in jim spodbudijo željo po odkrivanju in spoznavanju novega,« pravita arhitektki.

Družinski center Mala ulica je posebnost pri nas in tudi v Evropi. V Nemčiji so razširjeni zlasti materinski centri, vendar so zelo skromno opremljeni. Drug koncept je otroški muzej, denimo Zoom na Dunaju, toda ta ima drugačno vsebino. Družinski center je zmes in hkrati nadgradnja obeh konceptov. »Želeli sva oblikovati inovativne,

avtentične prostore in iz številnih razlogov sva se odločili, da je tema mesto Ljubljana, da se torej otroci skozi igro učijo o glavnem mestu. Izhodišče je bil sam prostor, iz njega sva izhajali in ga nadgradili. Tako so nama na primer okna visoko pod stropom narekovala postavitev dvignjenega poligona, zato da sva otrokom omogočili poglede skozi okna,« pravita Mateja Panter in Špela Kuhar.

Osrednja igralnica je zasnovana tako, da otroci spoznavajo mesto skozi igre in igrala, ki se nanašajo na značilne urbane točke – stavbe, parke in spomenike, pa tudi živali in rastline. Prostor je urejen kot ulični niz s pomanjšanimi fasadami pomembnih ljubljanskih stavb, namišljeno cesto z oblazinjenimi avtomobilčki, toboganom ter kavarno za velike in male. Ribnik z udobnim oblazinjenim pohištvom je namenjen staršem z dojenčki in mlajšimi otroki. Na mestnem trgu je prostor za delavnice, predavanja, srečevanje staršev, pa tudi zabave za rojstne dni. Prostor je akustično opremljen, ima projektor in projekcijsko platno, drsne stene, stole za otroke in odrasle, shranjevalne površine ter umivalnik. Mestni park je urejen v središču zavitega stopnišča, ki se kot polž vije od kleti v stolp. Oblikovan je s stiliziranimi debli in listjem ter opremljen tako, da se otroci z legendo učijo, katere vrste je posamezno drevo, posebno razpoloženje v parku pa ustvarja zvočna kulisa s ptičjim petjem.

Blizu je labirint, namenjen skrivanju in raziskovanju.

V prvem nadstropju stolpa je majhna igralnica z okroglim oblazinjenim počivališčem, kjer se otroci lahko igrajo s kockami, počivajo ali telovadijo, na vrhu stolpa pa čitalnica s knjižnico, namenjena uri pravljic in dojenju.

01. Osrednja igralnica se imenuje »mestna ulica«. Med drugim jo določa stena, ki je v celoti obdelana s tablami piši-briši.
02. »Mestna ulica«: za fasadami znamenit ljubljanskih stavb je pomanjšano stanovanje za otroke, ki se zaključijo z mestno kavarno za velike in male.
03. Fontano v kleti, kjer je prostor oblikovan s spominom na prvotno javno kopališče, sta zasnovali akademski kiparki Mojca Smerdu in Alenka Vidergar.
04. Skozi tobogan »ljublanski zmaj« se otroci zapeljejo na dvignjeni poligon.
05. Labirint za skrivanje in raziskovanje je še ena od izvrstnih domislic avtoric prenoje, arhitektk Mateje Panter in Špele Kuhar.

Kletni prostor, kjer so sanitarije in previjalna miza, je oblikovan s spominom na nekdanje javno kopališče, tu je mini galerija s predstavitev starih slik kopališča, pa tudi unikatna fontana, ki sta jo zasnovali akademski kiparki Mojca Smerdu in Alenka Vidergar. Skozi steno je napeljana velika tuba, ki prevaja zvok med dvema prostoroma in ponuja zanimiva zvočna doživetja.

Do poletja bo urejeno še zunanje igrišče, razdeljeno bo v tri sklope, kar bo omogočalo različne vrste iger za različno stare otroke, od čofotanja v vodi, igranja v peskovniku do žoganja, kotalkanja, roljanja in plezanja. Prenova objekta skupaj z notranjo opremo in igrali je občino stala skoraj milijon evrov, zato ne preseneča odločitev za vstopnino. Dnevna vstopnina je dva evra, letna vstopnina 32 evrov, družinska letna vstopnina pa 50 evrov. Posebnost je varstvo otrok za obiskovalce predstav Kinodvora, seveda le za čas predstave ter dodatne pol ure, za kar je treba odšteti šest evrov. x

Družinski center:

Mala ulica

Kje: **Prečna ulica 7, Ljubljana**
Kdaj: **med tednom od 9. do 19. ure, za konec tedna in med prazniki od 10. do 18. ure**

